Extra commissievergadering gemeenteraad Vught, 27-10-2026

Inspreekbijdrage T. IJdens

Geachte leden van de raad,

Graag maak ik gebruik van de gelegenheid om te reageren op het raadsvoorstel van het college met betrekking tot de asielopgave van de gemeente. Mijn betoog bestaat uit vijf punten.

1. Het college heeft in correspondentie met de minister en de raad en via de media herhaaldelijk dezelfde bezwaren opgeworpen tegen een reguliere voorziening voor asielopvang in Vught. Het college leidt het raadsvoorstel en de berichtgeving in *Het Klaverblad* nóg een keer in met dezelfde argumenten. Wat en wie wil het college daarmee bereiken?

2. Het college laat nu één argument achterwege dat eveneens bij herhaling naar voren is gebracht: Vught zou in regionaal overleg hebben afgesproken dat het géén asielopvang hoeft te bieden 'in ruil' voor de opvang van Oekraïense ontheemden.[1]

   In online beschikbare stukken bleek niets over zo'n afspraak te vinden. Een verzoek krachtens de Wet open overheid tot openbaarmaking van álle relevante bestuurlijke en ambtelijke correspondentie, van 2022 tot medio juni dit jaar, leverde 30 documenten op die tevoren niet openbaar waren. Ook daarin was geen bevestiging te vinden voor een uitwisselingsafspraak tussen Vught en andere gemeenten.

   Welk resultaat verwacht u als het college nu in overleg treedt met andere gemeenten, gegeven deze geschiedenis? Denkt u dat andere gemeenten in de regio staan te trappelen om nu wél een afspraak te maken waarbij zij méér asielaanvragers opnemen dan het verdeelbesluit van hen vraagt en Vught alléén Oekraieners en géén asielaanvragers hoeft op te nemen?

3. Het is opmerkelijk hoe het college de verantwoordelijkheid voor de aanpak van de asielopgave nu ineens bij de raad legt. Het maakt zich heel klein, bijna onzichtbaar, tussen de minister die resultaten eist en de raad die er van alles van mag vinden. In plaats hiervan zou het college juist op dít dossier *leiderschap* moeten tonen. Dat begint met de

[1] Een bestuursbesluit van 2 april 2024 verwijst naar "de in 2023 met de regio gemaakte uitwisselingsafspraak, waarbij Vught geen asielplekken realiseert, maar wel het dubbele aantal opvangplekken voor Oekraïners."

allerbelangrijkste eerste stap: klip en klaar uitspreken dat het bestuurlijk verantwoordelijk is voor het realiseren van reguliere asielopvang conform de spreidingswet en dat het zich ten volle zal inzetten om de besluitvorming daarover in goede banen te leiden. Het gaat er niet om 'perspectief te bieden aan de minister', zoals in het raadsvoorstel staat, maar om een serieuze bijdrage te leveren aan de oplossing van de asiel-opvangcrisis die al veel te lang duurt en tot mensonwaardige toestanden in Ter Apel en andere gemeenten leidt.

4. In plaats van leiderschap te tonen, gooit het college ondoordachte suggesties voor locaties in de publieke arena: Guldenberg, Zwijnsbergen. Dat levert alleen maar stofwolken op – zie een aantal schriftelijke reacties – en vertroebelt de beleidsopgave. Eérst dient het doel van de gemeentelijke asielopgave te worden vastgesteld: een reguliere opvangvoorziening voor tenminste 192 asielaanvragers, volgend jaar. De gemeente kan daarvoor een bestaand pand of complex aanbieden óf een bouwlocatie voor een nieuwe voorziening. Die tweede optie blijft in het raadsvoorstel ten onrechte buiten beeld. Criteria voor de plek en inrichting van een locatie hangen samen met de visie op de plaats van asielopvang en van vluchtelingen in de Vughtse samenleving. Wilt u asielaanvragers en ontheemden bijvoorbeeld zo ver mogelijk weg houden van andere inwoners of wilt u bevorderen dat ze deel uitmaken van de samenleving? Inwoners van de gemeente zijn volop te betrekken bij het inventariseren van geschikte plekken en bij het opstellen van criteria. Uiteindelijk beslist de raad.
5. Conclusie: ik vind dat het raadsvoorstel een ingrijpende amendering behoeft. Van het college mag een heldere formulering van het beleidsdoel verwacht worden. Zelf bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen en leiderschap tonen, in plaats van de verantwoordelijkheid afschuiven op de raad, op inwoners van Vught, op andere gemeenten en op de minister. Het college zou zich voortaan ook moeten onthouden van publieke uitingen van zijn onwil, of tenminste aarzeling, om de spreidingswet uit te voeren. Zulke uitingen voeden de weerstand tegen asielopvang bij een deel van de bevolking en vergroten het risico op extremistische acties. Ook voor wat betreft de communicatie kunt u het college kaderstellend de weg wijzen.

Ik wens u een goede, vruchtbare bespreking.